

Karjalan tasavallan varapäämies, talouskehitysministeri Valentin Tshmil korostaa: ”Venäjän hallituksen hyväksymä kehitysohjelma on ainutlaatuinen läpimurtomahdollisuus Karjalalle”.

Läpimurtomahdollisuus Karjalalle

Tavoiteohjelma edistää Karjalan tasavallan talouskehitystä

Karjalan tasavallan kehityssuuntaviivat on määritelty. Federatiivinen tavoiteohjelma Karjalan tasavallan kehittämiseksi hyväksyttiin Venäjän federaation hallituksen toimesta kesäkuussa 2015. Ohjelma ulottuu vuoteen 2020. Tavoiteohjelman hyväksymistä oli edeltänyt suuri valmistelutyö. Ohjelmaluonnosta tarkistettiin ja muutettiin monesti. Karjalan tasavallan varapäämies, Karjalan tasavallan talouskehitysministeri Valentin Tshmil on kertonut tasavallan kehitysohjelmasta Carelialle suomassaan haastattelussa.

– **K**arjalan tasavallan kehityksen federatiivisen tavoiteohjelman hyväksyminen on ollut merkittävä tapahtuma. Tällaisia federatiivisia alueiden kehitysohjelmia on laadittu yhteensä vain neljä Venäjällä. Karjalan tasavalta on ainoa Venäjän federaation osa, jonka kehittämiseksi federatiivinen tavoiteohjelma on laadittu ja hyväksytty nykyhetken talousoloissa. Kehitysohjelma on ainutlaatuinen läpimurtohallollisuus Karjalalle. Sitä mukaan voidaan hyödyntää tehokkaasti tasavallan resursseja, parantaa liikennealan ja voimatalouden infrastruktuuria ja saada uusia sijoittajia Karjalan kehitykseen mukaan. Ohjelman tärkeimpänä päämääränä on parantaa Karjalassa asuvien ihmisten elämänlaatua.

Federatiivinen tavoiteohjelma on perusteellinen iso asiakirja, joka laadittiin lyhyessä puoleentoista vuoden ajassa. Monet Karjalan asukkaat olivat osallistuneet tähän mittavaan työhön. Kansalaispiirit, paikallisen itsehallinnon elimet ja yksityiset ihmiset ovat saattaneet runsaan määrän ideoita ja aloitteita kehitysohjelman laatijoille. Venäjän tiedeakatemia Karjalan tiedekeskuksen ja sen eri tutkimuslaitosten sekä Petroskoin valtionyliopiston tutkijat ovat edistäneet perusteellisesti tavoiteohjelman valmistelua. Venäjän presidentti ja hallitus ovat tukeneet tämän historiallisesti tärkeän Karjalan kehitystä määrävän asiakirjan valmistumista.

– **Millaisia ovat tavoiteohjelman määräämät tärkeimmät kehityssuuntaviivat? Mitä on suunniteltu tehdä tämän ohjelman mukaisesti?**

– Tavoiteohjelma edistää Karjalan tasavallan talouskehitystä. Kaksi tavoitetta on kaikkein tärkeimpiä tällöin. Niitä ovat ensiksi tärkeimpien olemassa olevien ja uudesti perustettavien tuotantojen ja talousalojen kilpailukyvyyn parantaminen ja toiseksi sosiaalisen ja talouskehityksen infrastruktuurin parantaminen.

Ohjelma jakautuu kahteen vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe ajoittuu vuosiin 2016–2017 ja toinen vaihe vuosiin 2018–2020.

Ohjelmatavoitteiden rahoitusmäärä on yhteensä 134,9 miljardia ruplaa, joista 15 miljardia ruplaa saadaan Venäjän federaation valtionbudje-

”Tavoiteohjelma edistää elinkeinotoiminnan infrastruktuuria, mitä myöten päästään vakaaseen talouskasvuun jatkossa.”

tin varoista, 1,4 miljardia ruplaa Karjalan tasavallan valtionbudjetin varoista ja 118,5 miljardia ruplaa valtiovarain ulkopuolisista rahoituslähteistä.

Sosiaalialan tavoitteita ei ole otettu Karjalan kehitysohjelmaan mukaan. Tavoiteohjelma edistää elinkeinotoiminnan infrastruktuuria, mitä myöten päästään vakaaseen talouskasvuun jatkossa. Ohjelman mukaiset tavoitteet koskevat kaikkia Karjalan tasavallan piirejä, joten sen toteuttaminen kysyy kaikkien piirien osallistumista yhteisiin tavoitteisiin.

Kehitystä seitsemään suuntaan

Seitsemän tärkeintä kehityssuuntaa on määritelty tavoiteohjelmassa.

Niin *Teollisuuden kehittäminen* on toimintasuunta, joka edellyttää sijoitushankkeita louhusteollisuuden, metsäteollisuuden, liikennevälinetuotannon, metallurgian ja öljytuotteiden valmistamisen sekä sähkötuotannon kehittämiseksi. Kiviteollisuudessa on suunniteltu uudistaa toimivia tuotantolaitoksia ja perustaa uusia kivi-murskeyrityksiä sekä rakentaa uusi malminrikastamo molybdeeniesiintymän yhteyteen.

Segezhan selluloosa- ja paperikombinaatti Oy:n, Kontupohja Oy:n, Pitkärannan sellutehtaan, DOK Kalevala Ltd:n ja muiden yritysten tuotantokapasiteettia on tarkoitus uusia ja täydentää metsä-, puu- ja paperiteollisuuden alalla.

Öljynjalostamo perustetaan Belomorskin kaupunkiin. Neljä pienvesivoimalaa rakennetaan tai modernisoidaan Karjalan neljässä eri piirissä. Laivanrakennustoiminta aloitetaan jälleen Äänisen laivanrakennustelakka Oy:n pohjalta Petroskoissa.

Maatalouden kehittäminen edellyttää Kontu-

pohjan viljatuotekombinaatin modernisointia, minkä tuloksena jauhoja ja väkirehuja tuotetaan riittävästi Karjalan omiin tarpeisiin. Kaksi suurkanalaa modernisoidaan Kontupohjan piirissä.

Kolmantena toimintasuuntana on uusien *teollisuuskenttien perustaminen*. Perustettavat kentät asianomaisine infrastruktuureineen ja sähkötehoineen ovat valmiita uusien teollisuuslaitosten perustamiseen. Niitä järjestetään Petroskoin, Kontupohjan ja Kostamuksen kaupunkiin ja Värtsilän taajamaan. Niiden käyttöönotto luo pohjaa uusien tuotantolaitosten perustamiselle. Uusia yrityksiä on tarkoitus perustaa mm. sahatavaran, kattomateriaalien ja muiden rakennustarvikkeiden sekä nestekaasun tuottamiseksi.

Ulkomaankaupan kehittämiseksi on suunniteltu, että valtionrajalla sijaitseva Värtsilän rautatieasema ja junaliikenteeseen tarkoitettu Värtsilän rajanylityspaikka ajanmukaistetaan, mihin käytetään Venäjän federaation valtionbudjetin varoja. Valtionbudjetin ulkopuolista rahoitusta käyttäen on suunniteltu rakentaa kansainvälinen autoliikenteeseen tarkoitettu rajanylityspaikka ja tulliterminaali Lahdenpohjan piiriin Syväoroon.

”Valtionrajalla sijaitseva Värtsilän rautatieasema ja junaliikenteeseen tarkoitettu Värtsilän rajanylityspaikka ajanmukaistetaan.”

Liikennelaitoksen ja tienrakennuksen kehittämiseksi peruskorjataan Kotshkoman, Tiiksin, Liemajärven ja Kostamuksen välistä autotietä (11-44. km), rakennetaan 12 uutta siltaa, Petroskoin Gogolinkadun silta ja silta Äänisjärven lahden yli Petroskoin Solomannissa. Rautabetoniset sillat peruskorjataan Nadvoitsan teknopuiston alueelle johtavalla autotiellä. Autotie rakennetaan Karhumäen, Tolvujan, Velikaja Guban ja Bolnitshnyin taajaman välille. Aunuksen ja Värtsilän välistä tietä korjataan samoin.

Uusia kohteita on tarkoitus rakentaa Petroskoin lentokentälle ja kiitoratoja muihin Karjalan

tasavallan kaupunkeihin. Linja-autoasema ja rautatieasema on tarkoitus peruskorjata Petroskoin kaupungissa. Laivalaituri korjataan Puudosin piiriin Novostekljanon taajamassa ja uusi merisatama rakennetaan Kemin kaupunkiin. Tällöin Kemissä peruskorjataan olemassa olevia ja rakennetaan uusia satamarakennelmia sekä johdetaan rautatierata Kemin kauppasataman alueelle. Tämä liittyy Kemin sataman rautatiekuljetusten logistiikkaan.

”Uusia kohteita on tarkoitus rakentaa Petroskoin lentokentälle ja kiitoratoja muihin Karjalan tasavallan kaupunkeihin.”

Kunnallistalouslaitosten rakentaminen ja peruskorjaus on vielä yksi toimintasuunta. Se edellyttää kaasunkäyttöinfrastruktuurin rakentamista Puudosin megahankkeen käynnistämiseksi, monilapsisten perheiden käyttöön tarkoitettujen tonttien infrastruktuurin rakentamista sekä yhdeksän palokuntavarikon rakentamista tai peruskorjausta eri paikkakunnissa.

Energiainfrastruktuurin kehittäminen edellyttää sähkönsäätävyyden parantamista Petroskoin kaupungissa, sähköhuollon varmistamista ja toisen sähköhuoltokeskuksen perustamista Karjalan tasavallan pääkaupunkiin.

Nämä toimet vähentävät Karjalan talouskehityksen riippuvuutta infrastruktuurin aiheuttamista rajoituksista ja ne luovat pohjaa tulevalle talouskasvulle.

Valtion ja bisneksen yhteistoimintaa

– Miten uutta kehitysohjelmaa on alettu täyttää Karjalan tasavallassa? Mitä Karjalan hallitus on tehnyt tämän hyväksi? Ovatko uusien rakennustyömaiden luonnokset valmistumassa ajoissa ja onko sijoittajilla halukkuutta rahoittaa Karjalan talouskehitystä?

– Karjalassa on tehty tarmokkaasti työtä sen hyväksi, että kaikki suunniteltu toteutetaan ajoissa

ja kokonaan. Karjalan tasavallan ja paikallisen itsehallinnon viranomaisia ja suuren ja keskisuurten bisneksen edustajia on saatu mukaan tähän toimintaan.

Karjalan tasavallan hallitus täyttää ehdottomasti omat velvoitteensa luonnosten laatimiseksi ja kustannusarvioiden valmistamiseksi sekä asianomaisten lupien hankkimiseksi valtionvirastoilta 20 toimenpiteen täyttämiseksi Karjalan kehitysohjelman mukaisesti (Karjalan tasavallan ja paikallisten itsehallintoelinten omistuksessa olevien kohteiden määrä on yhteensä 39).

Tällä hetkellä valtiollinen hyväksyntä on saatu kahdeksalle tavoiteohjelman edellyttämälle kohteelle ja tällaista hyväksyntää on haettu seitsemälle eri kohteelle (Petroskoin Gogolinkadun siltaa lukuun ottamatta). Näitä tavoitekohteita ovat mm.:

- Kotshkoman, Tiiksin, Lietmäjärven, Kostamuksen ja valtionrajan välisen autotien peruskorjaus sekä Karhumäen, Tolvujan, Velikaja Guban ja Bolnitshyin taajaman välisen autotien rakentaminen;

- viiden uuden sillan rakentaminen nykyisten puusiltojen sijasta eri autoteiden yhteyteen;

- uuden rautatietä ylittävän sillan rakentaminen Gogolinkadun päähän Petroskoissa.

Karjalan tasavallan valtionbudjetissa kuluva vuoden ajalle on varattu 121 miljoonaa ruplaa mm. niihin tavoiteohjelman määräämiin toimenpiteisiin, jotka on tarkoitus aloittaa vuoden 2016 alusta. Muu rahoitus on tarkoitus järjestää Karjalan tasavallan perustamisen 100-vuotispäivän viettämisen järjestämisen yhteydessä. Karjalan tasavalta täyttää 100 vuotta vuonna 2020.

Vuoden 2015 loppuun mennessä tulee saada valmiiksi luonnokset ja kustannusarviot sekä hankkia asianomaiset hyväksynnät vielä seitsemälle kohteelle, joita ovat:

- kaasujohdon rakentaminen Pitkärannan kaupungin kaasunjakeluaseman ja selluntuotantokentän välille;

- teollisuuskentän infrastruktuurin rakentaminen Petroskoin kaupungin alueelle;

- 24 kilometriä pitkän Aunuksen ja Värtsilän välisen autotieosuuden peruskorjaus (96.-118. km);

- infrastruktuurin rakentaminen tonteille, joita

myönnetään käyttöön perheille, joissa on kolme tai enemmän kuin kolme lasta;

- toimenpiteet ihmisten paloturvallisuuden ja hätätilasuojan parantamiseksi, jotka toteutetaan Karjalan tasavallassa vuosina 2014-2020;

- Karjalan tasavallan liikennealan kehittämisen vuosina 2014-2020;

- edullisten ja viihtyisien asuntojen ja asuin- ja kunnallispalveluiden saatavuuden turvaaminen vuosina 2014-2020;

- energiasäästö, energiatehokkuus ja energiatalouden kehittäminen Karjalan tasavallassa vuosina 2015-2020.

Paikallisen itsehallinnon elimet ovat tarkistaneet asianomaisia aluekehitysasiakirjoja maanomistuskysymysten ratkaisemiseksi kuluvan vuoden helmikuun ajasta alkaen.

Venäjän puolustusministeriö luovuttaa omasta hallustaan maatonnteja teollisuuskentän perustamistarkoitukseen Petroskoin kaupungin alueella. Tähän liittyviä muodollisuuksia ei ole vielä hoidettu kuntoon, vaikka periaatepäätös on tehty puolustusministeriön puolesta. Tonttien luovuttamista on tarkoitus nopeuttaa.

Karjalan tasavallan hallitus on laatinut joustavan aikataulun luonnosten valmistamiseksi ja tarvittavien lupien hankkimiseksi tavoiteohjelman mukaiseen toimintaan. Tällöin on huomioitu Venäjän federaation ja Karjalan tasavallan budjetin muodostamista. Karjalan tasavallan hallitus ja valtion toimesta toimivat tilaajat olivat tehneet suuren osan työstä tavoiteohjelman laatimis- ja hyväksymisvaiheessa. Tällöin on mm.:

- laadittu ja valtioneuvoston toimesta hyväksytty investointihankepassaja;

- arvioitu ja valtioneuvoston toimesta hyväksytty Venäjän federaation valtionbudjetin varojen käyttötehokkuutta;

- laadittu ja luovutettu valtioneuvostolle projekti- ja investointien kustannusarvioiden luonnoksia.

Kuluva vuoden loppuun mennessä laaditaan valmiiksi luonnokset ja kustannusarviot ja hankitaan luvat niille hankkeille, joiden rahoitus aloitetaan vuonna 2016. Muita hankkeita edistetään aikataulun mukaisesti jatkossa.

Karjalan tasavallan hallitus valvoo tarkasti sitä, miten tavoiteohjelman täyttämiseen liittyviä velvoitteita täytetään. On päätetty että asi-

”Tavoiteohjelma ulottuu vuoteen 2020.”

anomaiset toimeenpanovallan elimet selostavat ohjelmaprojekteihin liittyvää toimintaansa Karjalan tasavallan päämiehen toimesta järjestettävissä neuvottelutilaisuuksissa viikoittain.

Karjalan kehitysohjelman toteuttamista myöten Venäjän federaation valtionbudjetin varoja saadaan mukaan Karjalan talouskehitystarpeiden edistämiseen. Tämän ohella Karjalan kehittämiseen saadaan niin ikään yksityisiä investointeja, ja näin on tarkoitus saada lähes 120 miljardin ruplan suuruista budjetin ulkopulista rahoitusta Karjalaan.

Investointiprojektisopimukset on tehty Karjalan tasavallan hallituksen ja kaikkien tavoiteohjelmaan osallistuvien sijoittajien välillä tavoiteohjelman valmisteluvaiheessa. Karjalan tasavallan hallitus jatkaa yhteistyöneuvotteluja bisneksen edustajien kanssa. Bisnes pääsee mukaan yksityisellä pääomallaan tavoiteohjelmatyöhön. Tätä varten ohjelmaan voidaan tehdä tarvittavia täsmennyksiä.

Tavoiteohjelma ulottuu vuoteen 2020. Karjalan tasavaltaa kehitetään ja viedään eteenpäin myös tämän ohjelma-ajan jälkeen. Jatkokehitys tapahtuu Karjalan tasavallan vuoteen 2030 ulottuvan sosiaalisen ja talouskehitysstrategian ja pitemmän aikavälin suunnitelmien mukaisesti.

Haastatellut Nail Shabijev